

ΦΟΙΒΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΛΗΡΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΕΠΕ

ΠΥΡΗΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ Η ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Συνέντευξη στο FORBES του Κωνσταντίνου Κληρίδη, Συνέταρος και Επικεφαλής του Τμήματος Επίλυσης Εμπορικών Διαφορών και Εταιρικού Δικαίου στη Φοίβος, Χρίστος Κληρίδης & Συνεργάτες ΔΕΠΕ.

Ο Κωνσταντίνος Κληρίδης, συνέταρος και Επικεφαλής του Τμήματος Επίλυσης Εμπορικών Διαφορών και Εταιρικού Δικαίου στην Φοίβος, Χρίστος Κληρίδης & Συνεργάτες ΔΕΠΕ εξηγεί ότι η εταιρεία επικεντρώνεται στον κλάδο επίλυσης διαφορών, με κύρια δραστηριότητα και εξειδίκευση στη δικαστηριακή εκπροσώπηση πελατών. Εκτός δικαστηρίων, παρέχει συμβουλές σε σχέση με εταιρικά, εμπορικά και συναφή θέματα. Μεγάλο μέρος των υποθέσεων που χειρίζεται το γραφείο αφορά την επίλυση διαφορών που προκύπτουν στο πλαίσιο εμπορικών και εταιρικών σχέσεων και λαμβάνουν πολλές μορφές, καθότι ο κλάδος του corporate litigation είναι πολυσύνθετος. Από το 2020 και έπειτα η Διεύθυνση του γραφείου έχει περιέλθει στους Φοίβη Κληρίδη, Αλέξανδρο Κληρίδη και Κωνσταντίνο Κληρίδη.

Σε ποιους τομείς επικεντρώνονται οι δραστηριότητες του γραφείου σας;

Το γραφείο ιδρύθηκε το 1950. Δραστηριοποιείται για 73 συναπτά έτη στην παροχή νομικών συμβουλών και γενικότερα στον κλάδο επίλυσης διαφορών, με κύρια δραστηριότητα και εξειδίκευση στη δικαστηριακή εκπροσώπηση πελατών. Εκτός δικαστηρίων, παρέχει συμβουλές σε σχέση με εταιρικά, εμπορικά και συναφή θέματα. Ενόψει της μακράς ύπαρξής του, ο οίκος δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς του Δικαίου και είναι στελεχωμένος με προσωπικό 16 ατόμων, που περιλαμβάνει συνεταίρους, δικηγόρους και προσωπικό, οι οποίοι έχουν τις αρχές, τις συσσωρευμένες γνώσεις, τον επαγγελματισμό αλλά και τη συνέπεια να εξυπηρετήσουν και να στηρίξουν τις ανάγκες του κάθε πελάτη.

Μια σημαντική εξειδίκευση στον κλάδο σας έχει να κάνει με το corporate litigation.

Πράγματι, μεγάλο μέρος των υποθέσεων που χειρίζεται το γραφείο αφορά την

επίλυση διαφορών που προκύπτουν στο πλαίσιο εμπορικών και εταιρικών σχέσεων και λαμβάνουν πολλές μορφές, καθότι ο κλάδος του corporate litigation είναι πολυσύνθετος. Για παράδειγμα, υπάρχουν διαφορές, όπως αυτές που προκύπτουν μεταξύ μετόχων και διοίκησης μιας εταιρείας, μεταξύ μετόχων μειοψηφίας και πλειοψηφίας, όπως η καταπίεση των συμφερόντων της μειοψηφίας, αλλά και όπου μια εταιρεία είναι υπό τύπο συνεταιρισμού με ποσοστά της τάξης των 50%-50% και οι μέτοχοι ή και διευθυντές βρίσκονται σε σύγκρουση ή διαφωνία, που οδηγεί τις εργασίες και δραστηριότητες μιας εταιρείας σε αδιέξοδο. Επίσης, μεγάλος κύκλος υποθέσεων αφορά και τις εκκαθαρίσεις εταιρειών, οι οποίες προωθούνται μέσω Δικαστηρίου για παράλειψη πληρωμής χρεών ή ανυπαρξία ικανότητας πληρωμής εταιρικών χρεών, αλλά και όπου υπό τις περιστάσεις είναι δίκαιο και επεικέες να εκκαθαριστεί μια εταιρεία σύμφωνα με τον περί Εταιρειών νόμο. Οι προαναφερθείσες είναι συνήθεις διαφορές, οι οποίες, παρ'

όλο που στις πλείστες των περιπτώσεων το ορθότερο για τα συμφέροντα των μετόχων και των ίδιων των εταιρειών είναι να επιλύονται εξωδικαστηριακά, πολλές φορές, λόγω συγκεκριμένων περιστάσεων ή και γεγονότων που αφορούν την κάθε υπόθεση, καταλήγουν στα δικαστήρια για την επίλυση τους.

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζετε στην απόδοση της δικαιοσύνης;

Υπάρχουν πολλές προκλήσεις, αλλά θεωρώ δύο τις πιο σημαντικές σε αυτό το στάδιο:

Η πιο σημαντική βεβαίως είναι και η πιο γνωστή, η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης και αυτό επηρεάζει κατά κύριο λόγο τις πολιτικές υποθέσεις, περιλαμβανομένων των εμπορικών και εταιρικών υποθέσεων. Όταν ασχολείσαι με την επίλυση διαφορών σε σχέση με μια εταιρεία και τις δραστηριότητες της και αυτές καταλήξουν στο Δικαστήριο, πολλές φορές η καθυστέρηση οδηγεί στην οικονομική καταστροφή της εταιρείας και συνεπώς

καθιστά άνευ αντικειμένου και τη διαφορά. Η καθυστέρηση στο τέλος επιβαρύνει όλες τις πλευρές. Η δεύτερη πρόκληση είναι η ανεπάρκεια του μέχρι σήμερα νομικού πλαισίου που αφορά την εκτέλεση των δικαστικών ή διαιτητικών αποφάσεων, αφού και εκεί δημιουργούνται χρονοβόρες και ανεπαρκείς διαδικασίες που στο τέλος εντείνουν σημαντικά την μη απόδοση δικαιοσύνης.

Οι μεταρρυθμιστικές νομοθεσίες αναφορικά με τη λειτουργία της Δικαιοσύνης στην Κύπρο, είδατε να αποδίδουν;

Μέχρι σήμερα οι σημαντικότερες μεταρρυθμιστικές νομοθεσίες αφορούσαν την ανώτατη βαθμίδα των δικαστηρίων και όχι τα πρωτόδικα δικαστήρια, ενώπιον των οποίων δικάζονται οι αγωγές. Πράγματι, όσον αφορά τις εφέσεις, φαίνεται ότι η αύξηση δικαστών αλλά και η εν μέρει εξειδίκευση των εφετείων έχουν πετύχει τον στόχο τους στο να μειώσουν σημαντικά τον χρόνο εκδίκασης των εφέσεων.

Όσον αφορά τα πρωτοβάθμια δικαστήρια, έχουν τεθεί σε ισχύ οι νέοι θεσμοί πολιτικής δικονομίας, οι οποίοι έχουν αλλάξει ριζικά και έχουν βελτιώσει σημαντικά το προϋπάρχον πλαίσιο, που είχε τις ρίζες του στη δεκαετία του 1950. Με τους νέους θεσμούς επιχειρείται να γίνεται εξ αρχής ποιοτικός χειρισμός των υποθέσεων με την εξ αρχής εις βάθος αξιολόγηση μαρτυρικού υλικού και ισχυρισμών, ούτως ώστε να γνωρίζουν τα μέρη, πριν την καταχώριση αγωγών, τις ενδεχόμενες αδυναμίες της κάθε πλευράς. Επίσης, σημαντικός παράγοντας είναι ότι, πλέον, μέσω των θεσμών, γίνεται επίσημα η αναγνώριση των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών και της ανάγκης να εξετάζονται ουσιαστικά οι διάδικοι παν ενδεχόμενο για αποφυγή εκδίκασης υποθέσεων.

Επίσης, από τις αρχές του 2022, όλες οι νέες καταχωρίσεις και υποθέσεις γίνονται μόνο ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος iJustice. Αυτή ήταν μια ριζική βελτίωση του επαγγέλματος αλλά και της απονομής της δικαιοσύνης, αφού τόσο δικαστές όσο και δικηγόροι δεν αναλώνουν πλέον πολύτιμο χρόνο σε τυπικές εμφανίσεις ή ακόμα και σε ενδιάμεσες ακροάσεις, οι οποίες γίνονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος.

Ο πολύτιμος αυτός χρόνος πλέον μπορεί να αφιερώνεται στην εκδίκαση υποθέσεων και έκδοση αποφάσεων. **Χρειάζονται περισσότερες αλλαγές και ποια άλλα μέτρα πρέπει να παρθούν;**

Όσον αφορά τις καθυστερήσεις, δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά στο Δικαστικό Σώμα, αλλά μέρος του προβλήματος είναι και η νοοτροπία δικηγόρων. Σημαντικότερη, όμως, ευθύνη έχει και το κράτος, όπου διαχρονικά οι ευρωπαϊκές μελέτες δείχνουν συνήθως την Κύπρο στην τελευταία ή στις τελευταίες θέσεις στην ΕΕ στο ύψος των δαπανών για την απονομή της δικαιοσύνης. Υπάρχει ανεπάρκεια στην στελέχωση δικαστών, υποστηρικτικού προσωπικού αλλά και υποδομών, τεχνολογικών και κτηριακών. Το κράτος πρέπει να πάρει πολύ πιο σοβαρά τον ρόλο που έχει να διαδραματίσει στη βελτίωση της δικαιοσύνης ως μέσο ενθάρρυνσης εγχώριων και ξένων επενδύσεων και συναλλαγών και τη γενικότερη προώθηση του εμπορίου και ενδυνάμωση της οικονομίας. Όταν υπάρχει καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης, τότε αυτόματα υπάρχει και διαταγμός στην προώθηση επενδύσεων στη χώρα.

Εξίσου όμως σημαντικό είναι να γίνει μεταρρύθμιση των πρωτόδικων δικαστηρίων, με στόχο να δημιουργηθεί εξειδίκευση δικαστηρίων και δικαστών, οι οποίοι να μην χειρίζονται πάσης φύσεως υποθέσεις στην καριέρα τους, αλλά να χειρίζονται μόνο συγκεκριμένου είδους υποθέσεις, που θα τους καταστήσει εξειδικευμένους επί του θέματος τους. Αυτό αναπόφευκτα οδηγεί στη μείωση χρόνου εκδίκασης υποθέσεων, αλλά αναβαθμίζει και ποιοτικά τη δικαιοσύνη. Πρέπει να γίνει επίσημη των διαδικασιών για την ψηφιακή αποτύπωση των πρακτικών των ακροάσεων αλλά και ευρύτερη εφαρμογή του ODR (Online Dispute Resolution), όπου διάφορες διαδικασίες και υποθέσεις που δεν θα ακουσθεί μαρτυρία, να δικάζονται εξ αποστάσεως (όπως υποθέσεις στο διοικητικό δικαστήριο, ενδιάμεσες αιτήσεις, εφέσεις).

Σημαντική, επίσης, η άμεση προώθηση για ψηφιοποίηση του νομοσχεδίου για εκτέλεση

των δικαστικών αποφάσεων και εκσυγχρονισμό του τρόπου εκτέλεσης αποφάσεων. **Είστε αισιόδοξοι ότι θα επιτευχθεί ο στόχος της ταχείας απόδοσης δικαιοσύνης;**

Γενικότερα, η λέξη «αισιοδοξία» παραπέμπει σε ένα αίσθημα ότι όλα θα πάνε καλά ή θα έχουν αίσιο τέλος, ενδεχομένως όμως ότι αυτό θα γίνει λόγω εξωγενών παραγόντων ή παραγόντων που δεν είναι υπό τον έλεγχό μας. Η ταχεία απόδοση της δικαιοσύνης είναι κάτι που θέλει πράξεις από τους αρμόδιους φορείς, και συγκεκριμένα το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Δικαστικό Σώμα, τον ΠΔΣ, αλλά και το ευρύτερο δικηγορικό σώμα. Οι λύσεις υπάρχουν και είναι εύκολες να εφαρμοστούν ως επί το πλείστον. Το τι χρειάζεται είναι, όχι αισιοδοξία, αλλά σοβαρότητα και αποφασιστικότητα στη λήψη μέτρων, με πράξεις και όχι άλλες συζητήσεις και αναβολές.

Η γενική άποψή σας για την εικόνα της Κυπριακής Δικηγορίας και ιδιαίτερα του τομέα του εταιρικού δικαίου, ποια είναι;

Όπως διεφάνη από τον απολογισμό της τελευταίας τριετίας του ΠΔΣ, είχαν γίνει πέραν των 300 ελέγχων σε δικηγορικά γραφεία και είχε εκδικαστεί τεράστιος αριθμός πειθαρχικών υποθέσεων. Εκ του αποτελέσματος διεφάνη ότι ο κανόνας στην Κύπρο είναι ότι υπάρχει επαγγελματισμός και συμμόρφωση με τους νόμους και οδηγίες του κράτους και ότι ελάχιστες είναι οι εξαιρέσεις του κανόνα. Συνεπώς, ως προς τη δικηγορία, η εικόνα είναι καλή. Τα όσα φαίνονται στα ΜΜΕ και στα ΜΚΔ αποτελούν εξαιρέσεις και όχι τον κανόνα και σίγουρα δεν αποτυπώνουν την πραγματικότητα. Όσον αφορά όμως τον τομέα του εταιρικού δικαίου, είναι πραγματικότητα ότι χρειάζεται σοβαρό εκσυγχρονισμό για να ενταχθεί στον 21ο αιώνα. Πρέπει, δηλαδή, ο περί Εταιρειών Νόμος να εκσυγχρονιστεί αφού είναι απαρχαιωμένος. Πρέπει, επίσης, να ενδυναμωθεί σημαντικά τόσο ο Έφορος Εταιρειών, αλλά και πιο συγκεκριμένα το Τμήμα Αφερεγγυότητας και του Επίσημου Παραλήπτη, αφού ενώ διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στο εμπόριο και την ευρύτερη οικονομία, είναι υποστελεχωμένα.

Στοιχεία επικοινωνίας:

Κεντρικά Γραφεία: Αγίας Ελένης 2, Μέγαρο Στασίνου, Λευκωσία - 1060, Τηλ. +357 22753015, Φαξ. +357 22752085, Email info@clerideslegal.com • www.clerideslegal.com

